

עמ"ת 56441/09/16 - מ צ נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

28 ספטמבר 2016

עמ"ת 56441-09-16 צ(עציר) נ' מדינת ישראל

לפני כבוד השופט ארז יקואל
העורר
נגד
המשיבה
מ צ (עציר)
מדינת ישראל

נוכחים:

ב"כ העורר - עו"ד ליעד ידין

ב"כ המשיבה - עו"ד אבי שגב

העורר הובא על ידי שב"ס

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

ערר על החלטת בית משפט השלום בפתח-תקווה מיום 22.9.16 בתיק מ"ת 15283-09-16 (כב' השו' א' כרייף), לפיה נדחה הדיון בעניינו של העורר לשם קבלת חוות דעת פסיכיאטרית משלימה ליום 5.10.16.

כנגד העורר הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של איומים והעלבת עובד ציבור. עם הגשת כתב האישום, נשלח העורר לבדיקה פסיכיאטרית. לשיבה שנערכה ביום 14.9.16 התקבלה חוות דעת פסיכיאטרית ראשונית, ממנה עלה כי העורר שרוי במצב פסיכוטי, אינו כשיר לעמוד לדין ואינו אחראי למעשיו. הובהר כי לא ברורה הסיבה בעטיה שרוי העורר במצב פסיכוטי - האם המדובר במחלת נפש או שימוש בסמים. עוד צוין כי העורר זקוק להמשך טיפול ואבחון במסגרת צו אשפוז.

בית המשפט קמא נעתר לבקשת המשיבה להורות על המשך בדיקת העורר לשם הבהרת הרקע למצבו הפסיכוטי וזאת על אף בקשת העורר כי הדיון יסתיים ולו מחמת אי כשירותו הדיונית. הדיון נדחה ליום 22.9.16, מועד בו הוגשה חוות דעת פסיכיאטרית משלימה. תוכנה דומה לתוכן חוות הדעת הראשונית כפי שהוגשה והובהר כי רק בחלוף כחודש ימים ניתן יהיה לדעת מהו הבסיס או הרקע למצבו הפסיכוטי של העורר - האם מחלת נפש או שימוש בסמים. בשלב זה,

עמוד 1

ביקשה המשיבה להורות על דחייה נוספת של הדיון למשך שבועיים על מנת לקבל הבהרה נוספת לחוות הדעת הפסיכיאטרית. העורר שב ביקש לסיים את הדיון בעניינו לאור הקביעות והמלצות כפי שהופיעו בשתי חוות הדעת הקיימות. בית המשפט קמא קיבל את עמדת המשיבה ודחה את הדיון ליום 5.10.16 לצורך קבלת חוות דעת משלימה נוספת.

על החלטה זו הוגש הערר שבפניי.

העורר טוען כי די בחוות הדעת כפי שהתקבלו בעניינו, הכוללות המלצות סופיות בעניין כשירותו הדיונית והמהותית לרבות המלצות טיפוליות. מכאן, מבקש העורר לגזור כי שגה בית המשפט קמא שעה שהורה על דחיית הדיון לקבלת חוות דעת משלימה בשאלה שאינה רלוונטית בהינתן ההגדרה המשפטית של המונח "מחלת נפש". העורר תמך טענותיו אלו באסמכתאות והבהיר כי המדובר בקביעה משפטית שניתן להגיע אליה כבר כעת על סמך הנתונים הקיימים. עוד הפנה העורר להלכה לפיה רק במקרים חריגים, חרף קיומה של חוות דעת פסיכיאטרית, ניתן להורות על מעצר עד תום ההליכים. ב"כ העורר סיכם בהפניה לנזק ממשי שייגרם לעורר ככל שתיוותר ההחלטה מושא הערר בעינה וזאת משום המצב הפסיכוטי הפעיל בו הוא שרוי. הודגש כי מכלול הנסיבות אינו מגלה הצדקה להמשך אשפוזו בתנאי מעצר והגעתו לדיונים שהוא אינו מבין את מהותם.

במהלך הדיון, שב ב"כ העורר והלין על דחיית הדיון לצורך השלמת הבדיקה הפסיכיאטרית. לגישתו, ההבהרה המתבקשת אינה רלוונטית שכן ממילא העורר אינו יכול לנהל את משפטו מחמת מצבו הפסיכוטי החריף. נטען כי לא יכול להשתנות דבר בעניין זה וכי הבירור המתבקש אינו משליך על היכולת להכריז על הפסקת הליכים כבר עתה. עוד הדגיש ב"כ העורר כי ההתנהלות עד כה, אינה עולה בגדר הליך הוגן וכי אין להקל ראש בתנאים בהם מצוי העורר.

למולו, טען ב"כ המשיבה כי אין מקום להתערב בהחלטת בית המשפט קמא אשר שקל את כל השיקולים הרלוונטיים. נטען כי אין בנמצא נימוקים מיוחדים המצדיקים התערבות בהחלטת בית המשפט קמא. ב"כ המשיבה הפנה לחוות הדעת כפי שהתקבלו בעניינו של העורר עד כה, מהן עולה הצורך לבצע בדיקה אם שימוש בסם הוא המונע את כשירותו הדיונית של העורר, או שמא מחלת נפש. עוד הפנה ב"כ המשיבה לנסיבות ביצוע המעשה מושא האישום ולעברו המכביד של העורר.

לאחר שהתרשמתי מטיעוני הצדדים ועיינתי בהחלטת בית המשפט קמא, הגעתי למסקנה כי דין הערר להידחות.

שוכנעתי כי בדיון ביקש בית המשפט קמא להוסיף ולברר את עניינו של העורר. ההשלמה המתבקשת אינה נוגעת אך ברקע הקשור בעורר, או במניע לביצוע מאסר אלא למצב הנוכחי בו הוא נתון, שיכול וישתנה אם המדובר בהשפעת צריכת סמים מסוכנים. המדובר בהקשר דינמי, להבדיל מאי כשרות מהותית. בשלב זה, נחזה כי חוות הדעת כפי שהתקבלו מתמקדות בעיקרן באי כשירות דיונית. האסמכתא אליה הפנה ב"כ העורר במהלך הדיון (ת"פ 13250-03-16) עוסקת באי כשירות מהותית. בנוסף, עורכי שתי חוות הדעת סברו כי ראוי להשלים את בדיקת עניינו של העורר.

השאלה מהי מחלת נפש היא שאלה משפטית, אך יש לבסס את ההכרעה בהקשר זה על עובדות ובשלב הנוכחי,

העובדות הנוגעות לעניינו של העורר אינן ברורות דיין לגורמים המטפלים ואף לא לבית המשפט קמא.

מיתרת האסמכתאות אליה הפנה העורר, לא הובהר אם הובאה במקרים שם התרשמות מסוייגת בחוות הדעת הפסיכיאטרית כפי שניתנה במקרה שלפניי.

סבורני כי התנהלות בית המשפט קמא ביחס לעורר עד כה, אינה קשורה בהיעדר יכולתו לנהל הליך הוגן, שכן, בשלב זה, טרם מהתנהל הדיון בתיק העיקרי ועניינו של העורר מצוי בשלב המקדמי של בירור כשירותו המשפטית.

בנוסף, אני מתבקש לבחון אם נפלה שגגה בהחלטת בית המשפט קמא אך ביחס לדחיית מועד הדיון בעניינו של העורר. לפיכך, העתירות השונות שבסוף כתב הערר אינן מתיישבות עם חזית המריבה הקיימת מלפניי כיום. כך, בכל הקשור לבקשת העורר כי אקבע שקמה אי כשירות דיונית בעניינו וכי יש להפסיק את ההליכים. לחילופין, התבקשתי להורות על שחרורו של העורר. רק העתירה הסופית בדמות בקשה להורות על הקדמת הדיון לפני בית המשפט קמא על מנת לדון בטענת אי הכשרות הדיונית ללא צורך בחוות דעת משלימה, רלוונטית לדיון שמלפניי. לנוכח הנימוקים שמניתי לעיל, לא ראיתי לנכון לקבל עתירה זו. לא הובהר כי חוות דעת יכולה להתקבל במועד קצר מזה כפי שנקבע ולא ראיתי לנכון להורות על הקדמת הדיון בבית משפט קמא על מנת שיתקיים ללא חוות דעת משלימה. יחד עם זאת, ראיתי באור שונה את העתירה החלופית במסגרת הערר בסעיפים 20 - 25. בסעיף 20 טוען העורר כי אם תסבור ערכאת הערר שאין להפסיק את ההליכים כנגד העורר בתיק העיקרי, הוא ישמור על זכותו לטעון להפסקת הליכים לפני המותב שדן בתיק העיקרי ויעתור לשחררו במסגרת הליך המעצר בתנאים מידתיים. העורר מוזמן, כמובן, לפעול על פי מתווה זה ואין באמור לעיל כדי לקבע מסמרות בכל הקשור בהחלטות עתידיות שתתקבלנה בעניינו.

מכל המקובץ אני סבור כי לא נפל כל פגם בהחלטה להותיר את העורר בתנאי אשפוז עד לדיון שנקבע ליום 5/10/2016, בית משפט קמא הבהיר כי התבקשה חו"ד משלימה "אחרונה" ומכל המקובץ דחיתי את הערר.

ניתנה והודעה היום כ"ה אלול תשע"ו, 28/09/2016 במעמד הנוכחים.

ארז יקואל, שופט